

Rapport

**Nader Ecologisch Onderzoek aan vijf bomen
Amsterdam**

COLOFON

Titel	: Nader Ecologisch Onderzoek aan vijf bomen, Amsterdam
Uitgave	: Versie 1
Kenmerk	: PRPOA25-00022-007
Datum rapport	: 27-11-2025
Aantal pagina's	: 17 excl. Bijlage
Projectleider	: K. Bosch
Auteur(s)	: L. van Opzeeland
Inspectiewerk	: L. van Opzeeland en N. Dalmeijer
Kwaliteitscontrole	: K. Bosch
Wijze van citeren	: van Opzeeland, L. (2025)
Opdrachtgever	: Gemeente Amsterdam, Verkeer en Openbare Ruimte
Contactpersoon	: Ben Bankras
	: Weesperstraat 113
	: 1018 VN Amsterdam

Pius Floris Onderzoek en Advies

Lutkemeerweg 400
1067 TH Amsterdam
Postbus 75103
1070 AC Amsterdam
T: +31 (0)73 - 6567235
pfoa@piusfloris.nl
www.piusfloris.nl

Contactpersoon:
M: +31 (0)6 – 10 95 78 16
E: T.Schriekenberg@piusfloris.nl

Inhoud

1. INLEIDING	2
1.1. ONDERZOEKSGBIED	2
1.2. ONDERZOEKSVRAGEN.....	2
1.3. HUIDIGE SITUATIE	2
2. WETTELIJK KADER	3
2.1. NATURA 2000-ACTIVITEIT.....	3
2.2. FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT.....	3
2.3. SPECIFIEKE ZORGPlicht (ART. 11.27 BAL)	3
2.4. BESCHERMING VAN HOUTOPSTANDEN	3
3. METHODE	4
3.1. ONDERZOEKSMETHODE	4
3.1.1. Vooronderzoek.....	4
3.1.2. Veldonderzoek	4
4. BEVINDINGEN VOORONDERZOEK.....	6
4.1. NATURA 2000-ACTIVITEITEN EN NATUURNETWERK NEDERLAND	6
4.2. FLORA EN FAUNA	7
4.3. HOUTOPSTANDEN.....	7
5. BEVINDINGEN VELDONDERZOEK	8
5.1. BOMEN	8
5.2. SOORTEN	13
6. HOOFDCONCLUSIES	13
6.1. NATURA2000 ACITVIEITEN.....	13
6.2. FLORA EN FAUNA ACTIVITEITEN.....	13
6.3. CONCLUSIE EN ADVIES	15
7. LITERATUUR.....	17
Algemene Literatuur	17
Algemene websites	17
BIJLAGE I: WETTELIJK KADER	18
Specifieke zorgplicht.....	18
Vergunningplicht	18
SOORTENMANAGEMENTPLAN	18
TOETSINGSKADER SOORTENBESCHERMING	18
Specifieke zorgplicht.....	18
Beschermingsregimes	18
Schadelijke handelingen en vergunningsplicht	19
BIJLAGE II	20

1. INLEIDING

Naar aanleiding van de uitvraag voor een nader ecologisch onderzoek aan vijf bomen in Amsterdam heeft Pius Floris Onderzoek & Advies dit onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek richt zich op de aanwezigheid en geschiktheid van boomholtes en andere potentiële verblijfplaatsen voor beschermde soorten. Onder de Omgevingswet (Ow) zijn vleermuizen en vogels aangewezen als beschermde diersoorten. Het kappen of snoeien van bomen met mogelijke verblijfplaatsen of nesten kan leiden tot negatieve effecten op deze soorten. Om te beoordelen of er sprake is van ecologische belemmeringen, zijn de bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen, vogelnesten en verblijfplaatsen voor overige zoogdieren.

1.1. ONDERZOEKSGEBIED

Het onderzoek richt zich op vijf solitaire bomen in Amsterdam (boomnummers 948057, 961616, 1050245, 1076859 en een linde (*Tilia* sp.) zonder boomnummer) (Afbeelding 1). Het is vooraf nog onduidelijk wat de plannen zijn voor deze bomen. Het betreft een gewone es (*Fraxinus excelsior*) een schietwilg (*Salix alba*), twee Canadese populieren (*Populus canadensis*) en een linde (*Tilia x Europaea*). De bomen zijn onderzocht op de aanwezigheid en geschiktheid van holtes als verblijfplaats voor vleermuizen, als nestplaats voor vogels en nest-/ en voorplantingsplaats voor overige zoogdieren.

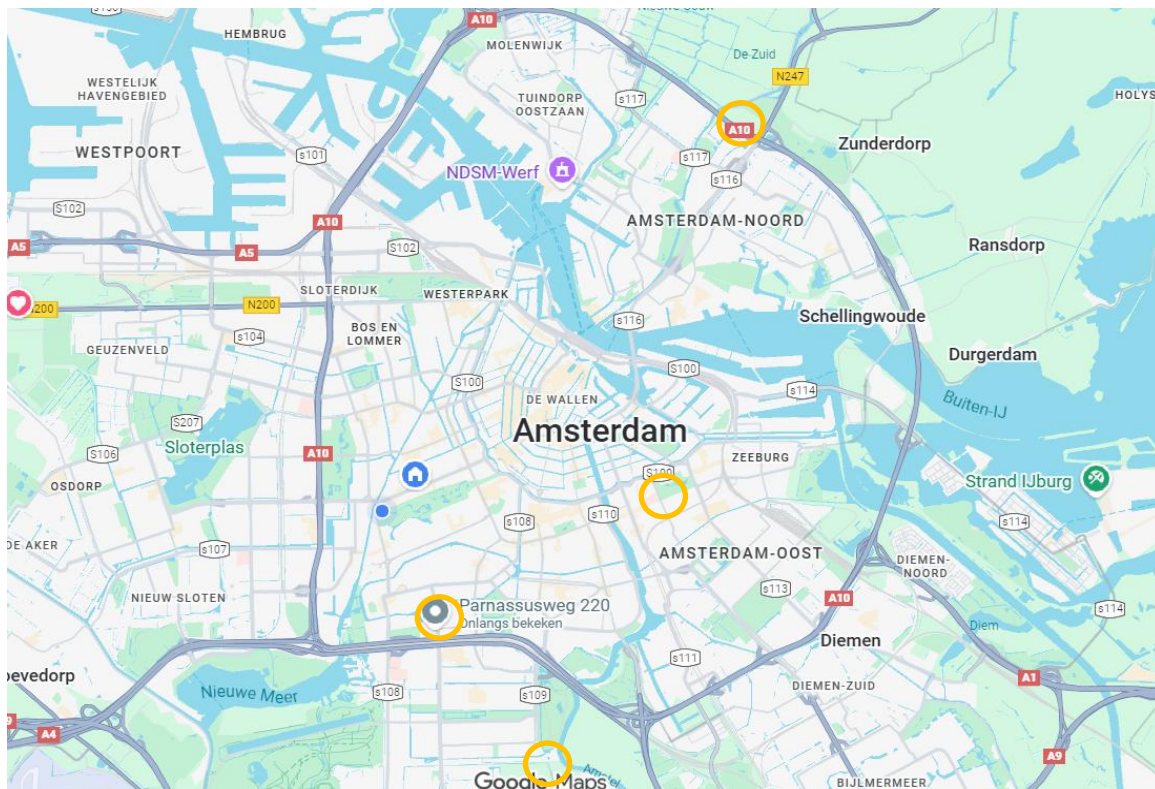
1.2. ONDERZOEKSVRAGEN

Dit onderzoek geeft antwoord op de volgende vragen:

1. Zijn er ecologische belemmeringen met betrekking tot de kap of het onderhoud van de boom?
2. Zijn er beschermde soorten aanwezig?
3. Welke mogelijkheden zijn er tot veilig boombeheer met behoud van ecologische waarden?
4. Indien er een conflict resteert tussen boomveiligheid en ecologie, wat zijn de vervolgstappen?

1.3. HUIDIGE SITUATIE

De bomen staan verspreid door de stad. Boom 961616 staat op locatie Zuidas, op druk bouwterrein. Boom 948057 staat tussen het Amstelpark en t' kleine loopveld in nat bosplantsoen. Boom 1050245 staat in het Oosterpark langs een druk wandelpad. Boom 427823 staat in een boomsingel langs de A10 in Amsterdam-noord. De linde zonder boomnummer staat in een bomenrij in de verharding langs een autorijbaan in Amsterdam-noord.

Afbeelding 1. Locaties van de vijf onderzochte bomen (geel omcirkeld).

2. WETTELIJK KADER

2.1. NATURA 2000-ACTIVITEIT

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet (Ow) in werking getreden. Onder de Ow zijn Natura 2000-activiteiten vergunningplichtig wanneer deze afzonderlijk of in cumulatie significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied. Dit volgt uit artikel 5.1, lid 1, onder e, Ow.

2.2. FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT

Naast Natura 2000-activiteiten reguleert de Ow ook flora en fauna-activiteiten (artikel 5.1, lid 2, onder g, Ow). Dit betreft handelingen die gevolgen kunnen hebben voor van nature in het wild levende planten en dieren.

Onder de reikwijdte vallen:

- alle vogels genoemd in de Vogelrichtlijn (Vrl),
- soorten vermeld in de Habitatrichtlijn (Hrl),
- overige nationaal beschermde soorten (Bal).

Voor deze soorten geldt dat vaste rust- en voortplantingsplaatsen niet mogen worden beschadigd of vernietigd, tenzij dit expliciet is toegestaan via een omgevingsvergunning. Voor vogels geldt dat alle actieve broedplaatsen zijn beschermd, ongeacht de periode van het jaar.

Omdat in het onderzoeksgebied boomholtes aanwezig zijn die geschikt kunnen zijn voor boombewonende vleermuizen en mogelijk jaarrond beschermde nesten van vogels, is een vergunningplichtige flora- en fauna-activiteit niet uitgesloten.

2.3. SPECIFIEKE ZORGPLICHT (ART. 11.27 BAL)

Voor alle activiteiten geldt de specifieke zorgplicht. Iedereen die een flora- en fauna-activiteit uitvoert is verplicht alle maatregelen te nemen om nadelige gevolgen voor beschermde soorten te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Indien dit niet mogelijk is, dient de activiteit achterwege te worden gelaten.

De zorgplicht omvat onder meer:

- Het in beeld brengen van aanwezige soorten en hun leefgebieden.
- Het treffen van preventieve maatregelen om verstoring of schade te voorkomen.
- Het monitoren van de effectiviteit van maatregelen.
- Het nemen van herstelmaatregelen wanneer nadelige gevolgen niet kunnen worden voorkomen.

Voor het onderzoeksgebied betekent dit dat zorgvuldig dient te worden omgegaan met eventuele holtes en nesten. Indien hieruit gebruik blijkt, moeten passende maatregelen worden getroffen (bijvoorbeeld uitstel van werkzaamheden tot buiten het broedseizoen, of aanvullende soortgerichte onderzoeken).

2.4. BESCHERMING VAN HOUTOPSTANDEN

Volgens het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal, art. 11.111) geldt de landelijke kapvergunningplicht alleen voor houtopstanden die een oppervlakte van meer dan 10 are beslaan of bestaan uit een rijbeplanting van meer dan 20 bomen. Voor individuele bomen binnen de bebouwde kom, geldt deze landelijke vergunningplicht niet. De bescherming van individuele bomen valt hier onder gemeentelijke regelgeving, hierbij moet ook voor individuele bomen rekening worden gehouden met de regels voor flora- en fauna-activiteiten.

3. METHODE

3.1. ONDERZOEKSMETHODE

3.1.1. VOORONDERZOEK

Natura 2000 activiteit

Alvorens de inspectie uit te voeren is vooronderzoek gedaan naar de ligging van Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden ten opzichte van de locaties van de geplande activiteiten. Hiervoor is gebruik gemaakt van de Informatiekaart Natuur van BIJ12. Het vooronderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van relevante informatie met betrekking tot de ligging van de natuurgebieden ten opzichte van de flora- en fauna-activiteiten om zodoende te bepalen of er sprake is van een Natura 2000-activiteit.

Flora en fauna

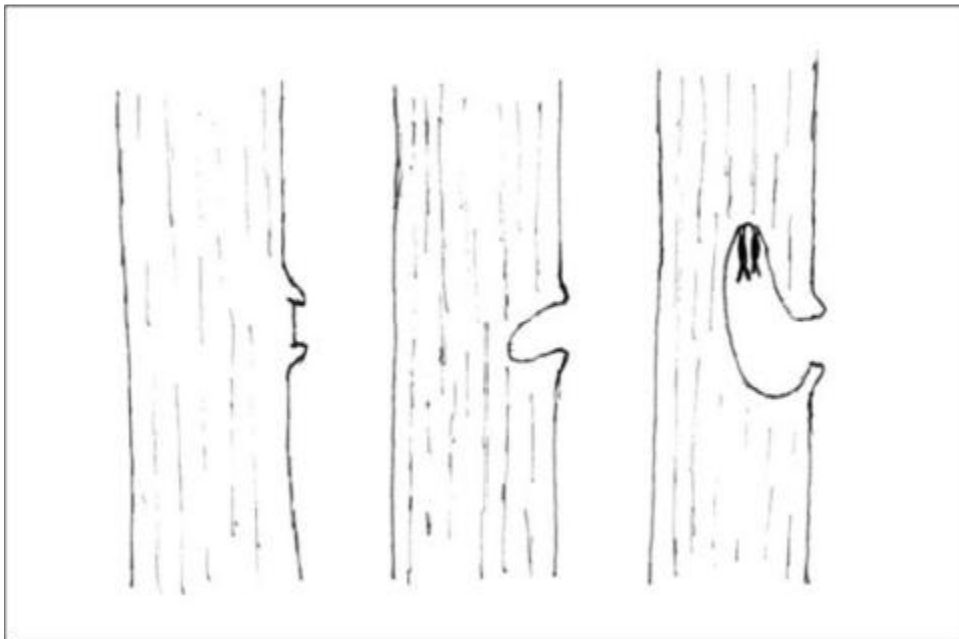
Alvorens de inspectie uit te voeren is vooronderzoek gedaan. Het vooronderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van relevante informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten en Rode Lijst-soorten. Het vooronderzoek maakt gebruik van ondersteunende gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) jonger dan drie jaar, Gemeente Amsterdam, Waarneming.nl, Nederlands Soortenregister en soortverspreidingsatlassen van onder andere SOVON, RAVON en de Zoogdierverseniging.

3.1.2. VELDONDERZOEK

Tijdens het veldonderzoek wordt op basis van voorkomende biotopen en ecologische kennis een inschatting gemaakt van de te verwachten soorten en de soorten die op voorhand uit te sluiten zijn. Bij het bepalen van de mogelijke effecten wordt rekening gehouden met de aard van de ingreep en de gevoeligheid van de soorten. Geschiktheid van potentiële vleermuisverblijven, foerageergebieden en vliegroutes wordt bepaald aan de hand van de checklist vleermuisprotocol 2021.

Middels een verrekijker en nadere inspectie met een endoscoop zijn alle boomholtes gecontroleerd op geschiktheid voor verblijfplaatsen. Hiermee kan zeer efficiënt, in een kort tijdsbestek duidelijkheid worden verschaft over de functie van de holtes voor vleermuizen en vogels. De holtes dienen voldoende diep, en naar boven toe uitgerot te zijn om een stabiel microklimaat te kunnen bieden voor vleermuizen (afbeelding 2).

Tevens is gelet op sporen die duiden op het gebruik door vleermuizen of vogels. Vleermuizen gebruiken een netwerk van verblijfplaatsen. Hierdoor is het mogelijk dat vleermuizen niet aanwezig zijn, maar dat de holte wel onderdeel is van een netwerk aan verblijfolocaties. Echter laten vleermuizen sporen achter waaruit gebruik is af te leiden. Voorbeelden hiervan zijn: keutels, een typerende muskusachtige geur en/of de aanwezigheid van lichaamsvet aan de randen van een openingen. Voor vogels is gelet op uiterlijke sporen zoals veertjes, nestmateriaal en uitwerpselen bij of in de holte, zichtbaar met behulp van een verrekijker. Zie tabel 1 voor de weersomstandigheden tijdens de inspectie.

Afbeelding 2. Weergave van inrottingsproces waardoor geschikte vleermuisverblijfplaatsen kunnen ontstaan.

Tabel 1: Kenmerking veldbezoek

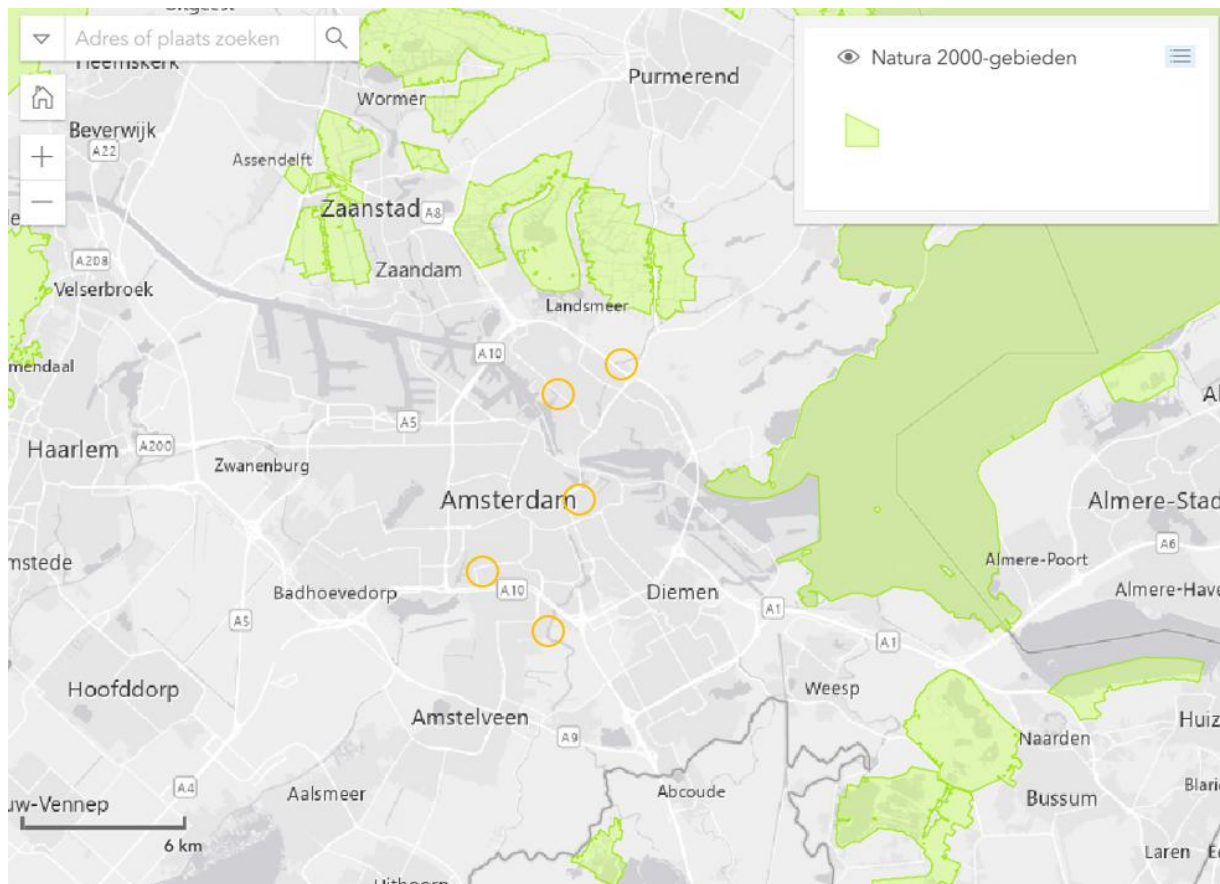
DATUM BEZOEK	TIJDSTIP	WEERSOMSTANDIGHEDEN			
		TEMPERATUUR	WIND	BEWOLKING	NEERSLAG
26-11-2025	10:00	4 °C	Z4 Bft	Helder	droog (0 mm)
27-11-2025	11:00	6 °C	Z4 Bft	Bewolkt	miezer (0,9 mm)
10-12-2025	12:30	11 °C	ZW4 Bft	Gedeeltelijk bewolkt	droog (0 mm)

4. BEVINDINGEN VOORONDERZOEK

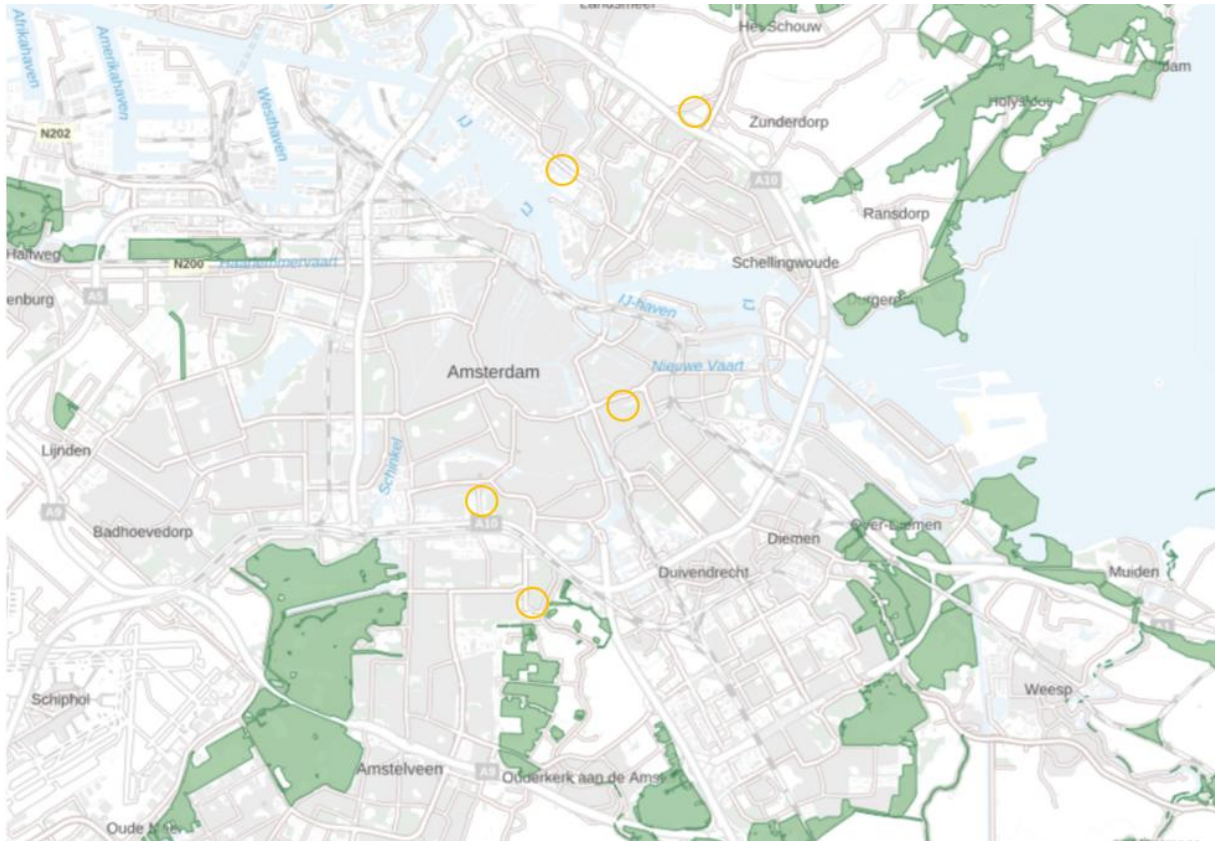
4.1. NATURA 2000-ACTIVITEITEN EN NATUURNETWERK NEDERLAND

Het vooronderzoek bestaat uit het bepalen van de locaties van Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden. In de buurt van de voorgenomen activiteiten bevinden zich diverse Natura-2000 gebieden, waaronder Markermeer & IJmeer en IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske.

De onderzoeksgebieden in Amsterdam liggen niet binnen of direct grenzend aan de Natura 2000-gebieden of NNN-gebieden (Afbeelding 4 en 5). De voorgenomen werkzaamheden (inspectie en eventueel kappen of snoeien van de boom) hebben geen invloed op de instandhoudingsdoelstellingen van genoemde Natura 2000-gebieden of de vorm, het formaat en de connectiviteit van NNN-gebieden. Een vergunning voor een Natura 2000-activiteit is derhalve niet aan de orde.

Afbeelding 4, Natura2000 gebieden.

Afbeelding 5. NNN gebieden.

4.2. FLORA EN FAUNA

Het vooronderzoek bestaat uit het opvragen van de NDFF-gegevens (Bijlage II). Aanvullend op de geraadpleegde databanken is op basis van expert judgement en lokale terreinkennis vastgesteld dat zich in de omgeving van boom 948057 een bekende kolonie blauwe reigers (*Ardea cinerea*) bevindt. Dit maakt de kans op de aanwezigheid van een reigernest in de boom hoog. Van de te verwachten soorten maken de volgende soorten in meer of mindere mate gebruik van de bomen als vaste rust- en of voortplantingsplaats.

- Vleermuizen
- Vogels
- Overige zoogdieren
- Dagvlinders

De eventuele kap of snoeiwerkzaamheden hebben geen invloed op de volgende soortgroepen, aangezien de boom en de directe omgeving geen geschikt biotoop vormt voor deze soorten en negatieve effecten derhalve vooraf kunnen worden uitgesloten:

- Amfibieën en Reptielen
- Vissen
- Grondgebonden zoogdieren
- Libellen

4.3. HOUTOPSTANDEN

De bomen maken geen onderdeel uit van een houtopstand. Derhalve is er geen vergunning nodig vanuit de Bal (art. 11.111).

5. BEVINDINGEN VELDONDERZOEK

5.1. BOMEN

Boomnummer	948057 (Afbeelding 6)
Soort	Gewone es (<i>Fraxinus excelsior</i>)
Locatie	Zuid, Amstelpark
Holtes	Eén in bovenste smalle tak, ongeschikt als verblijfplaats gezien de smalle omvang van de tak
Bevindingen	Groot nest (vermoedelijk reigernest), losse bast aan dode takken in kroon.

Afbeelding 6. Boomnummer 948057, gewone es

Boomnummer	961616 (Afbeelding 7)
Soort	Schietwilg (<i>Salix alba</i>)
Locatie	Zuidas
Holtes	Vier holtes waarvan één noordwest gericht op een hoogte van 5 m, mooi gepolijst. Tot enkele meters hoger nog drie holtes zuidoost, en oostelijke richting, allemaal geschikt voor vleermuizen en/of vogels.
Bevindingen	Bij een van de holtes halsbandparkiet aangetroffen

Afbeelding 7. Boomnummer 961616, schietwilg.

Boomnummer	1050245 (Abeelding 8 en 9)
Soort	Canadese populier (<i>Populus canadensis</i>)
Locatie	Oosterpark
Holtes	Tien holtes, zeven hiervan geschikt voor vleermuizen en alle tien potentiëel geschikt als broedplaats voor vogels
Bevindingen	Grote scheur in gesteltak tevens geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook hangt er een vleermuizenkast aan de stam van deze boom.

Afbeelding 8. boomnummer 1050245, Canadese populier.

Afbeelding 9. Boomnummer 1050245, Canadese populier

Nader Ecologisch Onderzoek aan vijf bomen

Versie 1

Kenmerk: PRPOA25-00022-007

Boomnummer	1076859 , zie afbeelding 10
Soort	Canadese populier (<i>Populus canadensis</i>)
Locatie	Noord
Holtes	Geen (Er lijkt een holte aanwezig, dit is echter een oude snoeiwond zonder diepte)
Bevindingen	Bast laat rondom los, kern boom uitgehold vanaf stamvoet, wat een goede verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten kan zijn. Ingangen gericht op het zuidwesten. De ruimtes achter de schors en binnen in de boom zijn droog en uitgehold naar boven. Op moment van onderzoek geen vleermuizen aangetroffen. Geheel rondom niet mogelijk om alles te bekijken met endoscoop. Op de bodem van de boom wel wat pulp, wat mogelijk kan duiden op oudere uitwerpselen.

Afbeelding 10. Boomnummer 1076859, Canadese populier.

Boomnummer	Geen , (Afbeelding 11)
Soort	Europese Linde (<i>Tilia x Europaea</i>)
Locatie	Noord, Scheepsbouwweg
Holtes	Geen
Bevindingen	Afgestorven boom met loslatende schorsplaten. De openingen zijn gering en ongeschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen en broedvogels. Er zijn geen nesten in de boom aanwezig. In de stamvoet is een holte aanwezig veroorzaakt door houtboorders. Wegens de locatie van de boom (stedelijke omgeving en afwezigheid van dekkende groenstructuren) is een mogelijke verblijfplaats van boommarter uitgesloten. Voor iepenpage dient lindeboom als voedselbron en als rustplek. De betreffende boom is echter afgestorven en heeft geen blad. Het is uitgesloten dat iepenpage van de betreffende boom gebruik maakt als rust- en foerageerfunctie. Er zijn geen mogelijk beschermde natuurwaarden aangetroffen op en rondom de linde.

Afbeelding 11. Boom zonder boomnummer, Europese linde

5.2. SOORTEN

- **Vogels**

Gedurende het veldonderzoek is één (vermoedelijke) blauwe reigersnest aangetroffen en zeer veel potentiële geschikte holtes als broedplaats.

- **Vleermuizen**

Gedurende het veldonderzoek is geen directe waarneming van vleermuizen gedaan, echter wel potentiële geschikte verblijfplaatsen in drie van de vijf bomen.

- **Overige zoogdieren**

Gedurende het veldonderzoek zijn geen directe waarnemingen gedaan van overige zoogdieren, echter biedt boomnummer 1076859 wel een geschikte verblijfplaats en/of voortplantingsplaats voor de boommarter.

6. HOOFDCONCLUSIES

Onderstaand zijn de conclusies uitgewerkt in het kader van de Ow. Hierbij worden te verwachten nadelige gevolgen van de voorgenomen activiteit op wettelijk beschermde natuurwaarden uitgewerkt en wordt inzicht gegeven in de benodigde vervolgstappen om de voorgenomen activiteit binnen het wettelijke kader uit te voeren. Een activiteit kan vergunningvrij doorgang vinden wanneer er geen sprake is van schadelijk handelen en nadelige gevolgen op beschermde diersoorten (*art. 11.37, art. 11.46. en art. 11.54. Bal*) worden voorkomen. Voor activiteiten waarbij sprake is van schadelijk handelen en nadelige gevolgen op beschermde natuurwaarden zijn te verwachten, is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

6.1. NATURA2000-ACTIVITEITEN

In de omgeving van de locaties van de bomen bevindt zich een Natura 2000-gebied. Geen van de voorgenomen werkzaamheden vindt echter binnen deze gebieden plaats en er zijn ook op afstand geen negatieve effecten te verwachten. Een vergunning in het kader van Natura 2000-activiteiten is daarom niet noodzakelijk.

6.2. FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEITEN

Gedurende het veldonderzoek zijn in de onderzochte bomen vele holtes en scheuren aangetroffen die potentieel geschikt zijn als rust- of verblijfplaats voor vleermuizen, nestplaats voor vogels en overige zoogdieren.

VOGELS

Gedurende het veldbezoek zijn in de bomen diverse holtes en scheuren aangetroffen die potentieel geschikt zijn als broedplaats voor holenbroedende vogels. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

- Bij boom 948057 (Gewone es) is een groot nest aangetroffen in de kroon. Op basis van het vooronderzoek en expert judgement wordt dit nest vermoedelijk toegeschreven aan de blauwe reiger. Dit nest is functioneel beschermd zolang het in gebruik is.
- Boom 1050245 (Canadese populier) wordt druk bezocht door halsbandparkieten, en enkele holtes zijn zichtbaar in gebruik door deze soort. Alle tien aanwezige holtes zijn potentieel geschikt als broedplaats voor vogels.

Om schadelijk handelen (het opzettelijk vernielen of beschadigen van actieve broedplaatsen) te voorkomen, wordt geadviseerd de werkzaamheden buiten de globale broedperiode (maart – augustus) uit te voeren. Voor het uitvoeren van werkzaamheden tijdens deze periode is aanvullende controle noodzakelijk om te garanderen dat actieve broednesten worden ontzien. Voor het vermoedelijke blauwe reigersnest dat is aangetroffen in de kroon van boom 948057 zal voor de werkzaamheden gecontroleerd moeten worden of het nest in gebruik is, of er moet gewerkt worden buiten de broedperiode van de blauwe reiger (februari-mei).

VLEERMUIZEN

Gedurende het veldonderzoek is geen directe waarneming van vleermuizen gedaan, echter zijn er wel potentieel geschikte verblijfplaatsen aangetroffen. Op basis van de bevindingen is een soortgericht onderzoek voor vleermuizen noodzakelijk wanneer kap- of ingrijpende snoeiwerkzaamheden worden overwogen, omdat de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten (zoals de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*)) niet kan worden uitgesloten.

Als er een vaste verblijfplaats wordt aangetroffen, is de activiteit mogelijk vergunningplichtig en kunnen ontheffingen of mitigerende maatregelen nodig zijn om schadelijke handelingen te voorkomen.

- **948057 Gewone es**
De enkele holte in de smalle tak is ongeschikt als vleermuisverblijfplaats. Er is echter losse bast aanwezig aan dode takken in de kroon. Losse bast is een mogelijke tijdelijke zomerverblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. Voor werkzaamheden die de kroon met losse bast betreffen, wordt geadviseerd om deze buiten het actieve seizoen (april t/m september) uit te voeren, of een aanvullende inspectie op aanwezigheid van vleermuizen uit te voeren. Geen aanvullend soortgericht onderzoek is vereist voor de holte.
- **961616 Schietwilg**
Vier geschikte holtes (noordwest/zuidoost/oost) voor vleermuizen. Aanvullend soortgericht onderzoek noodzakelijk bij kap. Als de kroon wordt teruggezet met behoud van alle holtes, is aanvullend onderzoek naar vleermuizen niet vereist.
- **1050245 Canadese populier**
Vele geschikte holtes voor vleermuizen, plus een grote scheur in een gesteltak. Er hangt ook een vleermuisenkast aan. Aanvullend soortgericht onderzoek noodzakelijk bij ingrepen.
- **1076859 Canadese populier**
Bast laat los. Kern van de boom is uitgehold vanaf de stamvoet, met droge en uitgeholde ruimtes achter de schors, gericht op het zuidwesten, geschikt voor boombewonende vleermuissoorten waardoor aanvullend soortgericht onderzoek noodzakelijk is bij kap.

OVERIGE ZOOGDIEREN

Het is mogelijk dat een boomarter (*Martes martes*) gebruik maakt van de boom in Amsterdam Noord met boomnummer 1076859. Deze boom heeft kenmerken, die potentiëel geschikt zijn als verblijfplaats voor de boomarter. De kern van de boom is uitgehold vanaf de stamvoet, er is losse bast rondom aanwezig. De ruimte in de boom achter de schors en binnenin zijn droog en uitgehold naar boven waardoor de boom in het netwerk van rustplaatsen of voortplantingsplaatsen kan worden gebruikt.

Aangezien de boomarter wordt beschermd onder de Ow, geldt dat de vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen niet beschadigd of vernietigd mogen worden (Beschermsregime andere soorten, art. 11.53 Bal).

Hoewel de NDFF-gegevens (waaruit drie geverifieerde waarnemingen van boomarters in de directe omgeving van deze boom blijken) duiden op de aanwezigheid van de soort, is nader onderzoek nodig om uit te sluiten dat de boom een vaste rust- of voortplantingsplaats bevat.

DAGVLINDERS

In het kader van de Ow kan de aanwezigheid van de lepenpage (*Satyrion w-album*) als voortplantende soort voor de vijf betreffende bomen worden uitgesloten vanwege hun strikte binding aan de iep (hoewel volwassen individuen incidenteel op boomsoorten zoals de linde of populier kunnen worden waargenomen om te foerageren op honingdauw, vormen deze bomen geen essentiële voortplantingslocatie). De Grote vos (*Nymphalis polychloros*) en de Grote weerschijnvlinder (*Apatura iris*) zijn, ondanks hun aanwezigheid in Amsterdam, volgens de NDFF-data de afgelopen vijf jaar niet in de directe nabijheid van de vijf bomen waargenomen. De meeste bomen worden als ongeschikt beschouwd als waardplant door hun solitaire ligging in stedelijk gebied, waarbij de Canadese populier (nr. 1076859) vanwege het ontbreken van een levende kroon geen functie meer heeft als voortplantingslocatie. Hoewel de populier in het Oosterpark door de nabijheid van geschikt habitat niet volledig kan worden uitgesloten voor de Grote vos, wordt aan de algemene zorgplicht voldaan door direct voorafgaand aan de kap een visuele inspectie op eitjes, rupsenspindels of vraatsporen uit te

voeren. De werkzaamheden bij voorkeur tussen november en maart te plannen, en het fijnere takhout in het Oosterpark 48 uur te laten liggen alvorens te versnipperen om eventuele migratie van rupsen mogelijk te maken. Eventueel kan de ecologische waarde bovendien worden geborgd door de herplant van inheemse boomsoorten.

6.3. ADVIES

Hoewel er tijdens de inspectie geen directe aanwijzingen van gebruik zijn gevonden, kan de aanwezigheid van vleermuizen, vogels en overige zoogdieren niet worden uitgesloten.

Voor de bomen wordt geadviseerd om uit te gaan van een bepaalde **ecofase**. Deze ecofases zijn opgesteld door de Gemeente Amsterdam en door ons overgenomen in dit adviesrapport (tabel 3). Per boom is advies gegeven over de beheermaatregel aan de hand van de ecofases (tabel 4).

Tabel 3. Boombeheer volgens fase indeling van gemeente Amsterdam.

Actie	Fase
ecofase 1 kandelaberen	1
ecofase 2 terugzetten kroon	2
ecofase 3 reduceren stam	3
ecofase 4 reduceren stam (<50 cm)	4

Tabel 4. Beheermaatregelen aan de hand van de ecofases.

Boom Id	Beheermaatregel
948057	Advies: ecofase 4 mits uitgevoerd buiten het broedseizoen.
961616	Advies: ecofase 2 terugzetten kroon met behoud van holtes.
1050245	Geen toekenning ecofase. Boom kan niet gesnoeid of gekapt worden met behoud van holtes ivm locaties van holtes. Vogelbescherming: Snoei- of kapwerkzaamheden kunnen (na controle op actieve nesten) buiten de globale broedperiode (maart – augustus) worden uitgevoerd. Vleermuisbescherming: Nader onderzoek op aanwezigheid van boombewonende vleermuizen. De afwezigheid tijdens de eenmalige inspectie is onvoldoende om uit te sluiten dat soorten zoals de ruige dwergvleermuis, watervleermuis en de rosse vleermuis gebruik maken van deze boom. Van boombewonende soorten is bekend dat deze vaker wisselen van verblijfplaats. In geval van accuut gevaar kan een extra holtecontrole gedaan worden, waarna exclusion flaps orver de holtes worden geplaatst, om de boom natuurvrij te maken.
1076859	Geen toekenning ecofase. Boom is al bijna geheel gereduceerd tot de stam. Vogelbescherming: Snoei- of kapwerkzaamheden kunnen (na controle op actieve nesten) buiten de globale broedperiode (maart – augustus) worden uitgevoerd. Vleermuisbescherming: Nader onderzoek op aanwezigheid van boombewonende vleermuizen. De afwezigheid tijdens de eenmalige inspectie is onvoldoende om uit te sluiten dat soorten zoals de ruige dwergvleermuis, watervleermuis en de rosse vleermuis gebruik maken van deze boom. Van boombewonende soorten is bekend dat deze vaker wisselen van verblijfplaats. Overige soorten: Nader onderzoek op de aanwezigheid van boommarters.
Geen nummer	Geen toekenning ecofase, vellen. De boom is afgestorven met een flinke rotting op de stamvoet en de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden is uitgesloten. In de plaats van de te vellen boom wordt een nieuwe boom aangeplant om de bomenrij te behouden.

7. LITERATUUR

ALGEMENE LITERATUUR

- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

ALGEMENE WEBSITES

- Bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- Floron.nl (soortgegevens planten)
- Sovon.nl (soortgegevens vogels)
- Zoogdierverseniging.nl (soortgegevens zoogdieren)
- Wetten.overheid.nl/BWBR0037885/2024-01-01/0 (wettekst Omgevingswet)
- Vlinderstichting.nl

BIJLAGE I: WETTELIJK KADER

SPECIFIEKE ZORGPLICHT

Voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden is een specifieke zorgplicht (*paragraaf 11.1. art. 11.6 Bal*) opgenomen. Onder het eerste lid is bepaald dat iedereen die activiteiten uitvoert verplicht is alle maatregelen te nemen om verslechtering of significante verstorende gevolgen op Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied te voorkomen. Verslechtering of significante verstorende gevolgen moeten worden: voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt worden. Als gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt, moet de activiteit achterwege worden gelaten. In het tweede lid is de specifieke zorgplicht verder uitgewerkt. Er moet kennis worden genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen. Er moet worden nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten. Wanneer gevolgen niet kunnen worden uitgesloten moet worden onderzocht welke gevolgen de activiteit heeft op de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten. Wanneer nadelige gevolgen niet te voorkomen zijn moeten passende preventieve maatregelen worden genomen, wanneer dit niet mogelijk is moeten passende herstelmaatregelen worden genomen. De effectiviteit van de maatregelen moet worden gemonitord.

VERGUNNINGPLICHT

Een activiteit die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied en niet direct verband houdt met, of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied is een Natura 2000-activiteit. Een Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig (art. 5.1, lid 1 Ow). Activiteiten die nodig zijn voor het beheer van Natura 2000-gebieden (om de doelstellingen te kunnen halen) of geen significante gevolgen hebben, vallen niet onder de regels voor een Natura 2000-activiteit.

SOORTENMANAGEMENTPLAN

In de gemeente waar dit onderzoek heeft plaatsgevonden, is op het moment van schrijven geen actief soortenmanagementplan van kracht. Dit betekent dat er geen formele strategieën of richtlijnen zijn bovenop de landelijke en Europese wetgeving voor het beheren en beschermen van de lokale biodiversiteit en de verschillende soorten die in het gebied voorkomen.

TOETSINGSKADER SOORTENBESCHERMING

SPECIFIEKE ZORGPLICHT

In de Ow is de bescherming van alle van nature in het wild levende dieren of planten en hun directe leefomgeving opgenomen. Deze bescherming is uitgewerkt in de specifieke zorgplicht flora en fauna activiteiten (*paragraaf 11.22. art. 11.27 Bal*). Onder het eerste lid is bepaald dat iedereen die een flora en fauna activiteit uitvoert verplicht is alle maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen van de activiteit te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken en als gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt, de activiteit achterwege te laten. In het tweede lid is de specifieke zorgplicht verder uitgewerkt. Hierin staat de reikwijdte van de zorgplicht beschreven. De zorgplicht heeft betrekking op de soorten die vallen onder de Vogelrichtlijn (Vrl), Habitatrichtlijn (Hrl) en nationaal beschermde soorten (andere soorten) maar ook planten en diersoorten op de rode lijsten. De specifieke zorgplicht geldt ook belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats van deze soorten. Hiervoor geldt de plicht om; onderzoek te doen naar de aanwezigheid van soorten en hun leefgebied, het nemen van passende preventieve maatregelen, het monitoren van de effectiviteit van de maatregelen en -als nadelige gevolgen niet kunnen worden voorkomen - het staken van de activiteit of het nemen van herstelmaatregelen.

BESCHERMINGSREGIMES

De Ow kent drie categorieën soortenbeschermingsregimes voor deze regimes zijn de vergunningplichtige gevallen en de vergunningvrije gevallen uitgewerkt in paragraaf 11.2.2. t/m 11.2.4. van het Bal. Deze gelden voor de soorten zoals beschreven in:

- Vrl (*paragraaf 11.2.2 Bal*): vogelsoorten zoals genoemd in bijlage I van de Vrl en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, 2e lid van de Vrl.
- Hrl (*paragraaf 11.2.3. Bal*): diersoorten uit bijlage IV, onder a van de Hrl, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn en plantensoorten uit bijlage IV, onder b van de Hrl of bijlage I bij het verdrag van Bern.

- Andere soorten (*paragraaf 11.2.4. Bal*). nationaal beschermde soorten zoals genoemd in bijlage IX (Bal) A en B.

SCHADELIJKE HANDELINGEN EN VERGUNNINGSPLICHT

Onderstaand een overzicht van de schadelijke handelingen per soortenbeschermingsregime die leiden tot een vergunningplichtig geval, vrijstellingen zijn opgenomen in de Omgevingsverordening:

Paragraaf 11.2.2. art.11.37. Beschermingsregime Vrl soorten

1. Het verbod om zonder omgevingsvergunning een flora en fauna activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. Het opzettelijk doden of vangen van, van nature in Nederland in het wild levende vogels.
 - b. Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels.
 - c. Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels.
 - d. Het opzettelijk storen van vogels.
2. Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

Paragraaf 11.2.3 art.11.46. Beschermingsregime Hrl soorten

1. Het verbod om zonder omgevingsvergunning een flora en fauna activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. Het opzettelijk doden of vangen van dieren.
 - b. Het opzettelijk verstoren van dieren.
 - c. Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren.
 - d. Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren.
 - e. Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten.

Paragraaf 11.2.4 art.11.53. Beschermingsregime andere soorten

1. Het verbod om zonder omgevingsvergunning een flora en fauna activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende diersoorten.
 - b. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren.
 - c. Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten.

BIJLAGE II

NDDF uitdraai van waarnemingen binnen amsterdam in de afgelopen 5 jaar

Zoogdieren	Vleermuizen	Vogels
Boommarter	Gewone dwergvleermuis	Aalscholver
Bosmuis	Laatvlieger	Appelvink
Bruine rat	Meervleermuis	Bergeend
Bunzing	Rosse vleermuis	Blauwborst
Capra	Ruige dwergvleermuis	Blauwe kiekendief
Dwergmuis	Tweekleurige vleermuis	Blauwe reiger
Dwergspitsmuis	Vleermuizen	Boerenwaluw
Echte muis (onbekend)	Watervleermuis	Bontbekplevier
Echte rat (soort onbekend)		Bonte vliegenvanger
Eekhoorn		Boomklever
Egel		Boomkruiper
Eikelmuis		Boomvalk
Galloway		Bosrietzanger
Gewone bosspitsmuis		Bosuil
Gewone/Tweekleurige bosspitsmuis		Braamsluiper
Haas		Brandgans
Hermelijn		Brilduiker
Hond		Buizerd
Huiskat		Carolina-eend
Huismuis		Cetti's Zanger
Huismuis (soort onbekend)		Dodaars
Huisspitsmuis		Draaihals
Kat (soort onbekend)		Ekster
Konijn		Fazant
Mol		Fitis
Muskusrat		Fluiter
Noordse woelmuis		Fuut
Oryctolagus		Gaai
Ree		Gekraagde roodstaart
Rosse woelmuis		Gele kwikstaart
Schaap		Gierzwaluw
Schotse hooglander		Goudhaan
Spitsmuis (onbekend)		Goudplevier
Steen-/Boommarter		Goudvink
Steenmarter		Grasmus
Veldmuis		Graspieper
Vos		Grauwe gans
Wasbeer		Grauwe klauwier
Wasbeerhond		Grauwe vliegenvanger
Waterspitsmuis		Groene specht
Wezel		Groenling
Woelmuis (onbekend)		Grote Canadese gans
Woelrat		Grote bonte specht

Nader Ecologisch Onderzoek aan vijf bomen

Versie 1

Kenmerk: PRPOA25-00022-007

	Grote gele kwikstaart
	Grote lijster
	Grote mantelmeeuw
	Grutto
	Havik
	Heggenmus
	Holenduif
	Hop
	Houtduif
	Huismus
	Huiszwaluw
	IJsvogel
	Kauw
	Keep
	Kemphaan
	Kerkuil
	Kievit
	Kleine bonte specht
	Kleine karekiet
	Kleine mantelmeeuw
	Kleine plevier
	Kleine zilverreiger
	Kneu
	Knobbelzwaan
	Koekoek
	Kokmeeuw
	Koolmees
	Kraanvogel
	Krakeend
	Kramsvogel
	Krooneend
	Kuifeend
	Kwak
	Matkop
	Meerkoet
	Merel
	Middelste zaagbek
	Nachtegaal
	Oeverloper
	Oeverzwaluw
	Ooievaar
	Paapje
	Pijlstaart
	Pimpelmees
	Putter
	Ransuil

		Rietgors
		Rietzanger
		Ringmus
		Roek
		Roerdomp
		Roodborst
		Roodhalsfuut
		Roodmus
		Scholekster
		Sijs
		Slechtvalk
		Slobeend
		Smient
		Sperwer
		Spotvogel
		Spreeuw
		Sprinkhaanzanger
		Staartmees
		Stormmeeuw
		Tapuit
		Tjiftjaf
		Torenvalk
		Tuinfluit
		Tureluur
		Turkse tortel
		Veldleeuwerik
		Vink
		Visdief
		Vuurgoudhaan
		Waterhoen
		Waterral
		Watersnip
		Wespendief
		Wielewaal
		Wilde eend
		Wilde zwaan
		Winterkoning
		Wintertaling
		Witte kwikstaart
		Woudaap
		Wulp
		Zanglijster
		Zeearend
		Zilvermeeuw
		Zwarte kraai
		Zwarte mees

		Zwarte roodstaart
		Zwarte stern
		Zwartkop